

Fullmäktige 08.06.2026

Fråga om organisationernas verksamhetslokaler och stadens stöd till organisationerna

Beredning och upplysningar:
Ikäheimonen Taru
Lundell Jani
Tiilikkala Maria
Rautavaara Kirsti
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Johanna Värmäläs m.fl. fråga 4.12.2025 om organisationernas verksamhetslokaler och stadens stöd till organisationerna och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Föredragandens ändringar under bordläggningen har beaktats i föredragningslistan.

Johanna Värmälä och 27 andra ledamöter lämnade 4.12.2025 en fråga om organisationernas verksamhetslokaler och stadens stöd till organisationerna. I frågan hänvisas till en hemställning som fullmäktige godkände 15.8.2025. Fullmäktige hemställde att det vid budgetförhandlingarna för år 2026 presenteras uppgifter om utredningen om verksamhetslokaler för organisationer. Fullmäktige hemställde dessutom att staden främjar föreningarnas verksamhetsmöjligheter med hjälp av en utredning om lokaler. Bakgrunden till detta var oro för organisationernas verksamhetsförutsättningar.

Följande frågor ställs:

1. Hur kan Esbo stad påskynda utredningen av organisationernas verksamhetslokaler så att organisationerna i början av år 2026 får information om i vilka lokaler de kan verka under de kommande åren?
2. Hur kan staden med stöd av god praxis i andra kommuner i Västra Nyland främja utbudet av lokaler som organisationerna behöver?

Svar på frågan

Sammanfattning:

- Inrättandet av välfärdsområdet, spartrycket och upphörandet av hyresavtalen (2025; optionsår 2026) har ökat osäkerheten kring organisationernas verksamhetslokaler. En del av organisationerna har fått svårigheter med att betala lokalhyrorna.
- I Esbo har möjliga organisationslokaler som ägs av staden kartlagts tillsammans med affärsverket Esbo lokaler. Målet är att hitta tomma lokaler och förtydliga användningen av lokalerna samt kostnadsansvaret.
- Riktlinjerna för invånaranvändning på stadsnivå godkändes 20.4.2026, det vill säga principer för användning och prissättning av lokaler för olika aktörsgrupper, med beaktande av behoven hos lokalernas huvudanvändare och tidsplanen för budgeteringen.
- För pensionärsorganisationer har man hittat lösningar: Grupprummen i Fullmäktigegården får användas avgiftsfritt under hösten 2026, dagtid används lediga användningsturer i ungdomslokalerna samt Västra Nylands välfärdsområdes avgiftsfria lokaler i fyra servicecentraler.
- År 2026 pilottestas gemenskapshuset Olarin Olohuone. Staden täcker lokalkostnaderna och köper en operatörstjänst av föreningen, den

I frågan framförs oro över organisationernas verksamhetsförutsättningar i det nuvarande läget. Kommunerna har en lagstadgad skyldighet att samarbeta med organisationer för att främja hälsa och välfärd. Enligt 1 och 22 § i kommunallagen ska kommunerna också främja verksamhetsförutsättningarna och möjligheterna att påverka för organisationer som arbetar för att främja hälsa och välfärd. Organisationerna har en viktig roll i främjande av hälsa och välfärd, eftersom de arbetar nära invånarnas vardag. I organisationsverksamheten har människor möjlighet att delta i samhällets verksamhet och i olika hobbyer.

1. Hur kan Esbo stad påskynda utredningen av organisationernas verksamhetslokaler så att organisationerna i början av år 2026 får information om i vilka lokaler de kan verka under de kommande åren?

Sedan välfärdsområdets verksamhet inleddes har det skett stora förändringar i omvärlden. Inledandet av den nya organisationens verksamhet och sparkraven till följd av globala händelser och beslut av Finlands regering har lett till oklarheter för organisationerna. Välfärdsområdet har varit förpliktat att av kommunerna hyra lokaler som fortfarande ägs av staden. Hyrestiden för dessa tog slut år 2025. Hyrestiden har kunnat förlängas inom ramen för lagen så att den också omfattar optionsåret 2026. För närvarande förs förhandlingar om en del av dessa lokaler mellan Västra Nylands välfärdsområde och Esbo stad. En del av organisationerna har fått svårigheter med att betala lokalhyrorna. I praktiken måste organisationerna antingen upphöra med sin verksamhet, säga upp arbetstagare eller minska sin verksamhet.

Kartläggning av lokaler som ägs av Esbo stad

Teamet för främjande av hälsa, välfärd och delaktighet fick i uppgift att utreda lokalfrågor i Esbo. För arbetet anvisades en personalresurs på 0,5 årsverken till slutet av år 2025. Under år 2025 kartlades i samarbete med affärsverket Esbo lokaler de lokaler som ägs av Esbo stad.

Affärsverket Esbo lokaler, som förvaltar lokaler som ägs av staden, har i viss mån tomma lokaler som kan användas när en lämplig hyresgäst hittas. Närings- och konkurrensverket följer de hyror som tas ut för lokalerna för att förhindra snedvridning av marknaden. Kartläggningen av stadens egna lokaler är också Esbo stads önskemål, eftersom beviljandet av organisationsunderstöd för betalning av hyra för externa lokaler inte är det förnuftigaste alternativet med tanke på stadens verksamhet.

Kartläggningen av lokaler innehåller en flersidig Excel-tabell med en förteckning över lokalernas typer, ägare, huvudsakliga hyresgäst, förvaltare, användningsändamål, kostnader för användarna, bokningssystem, användningstid, lösningar för passerkontroll, instans som ansvarar för principer för överlåtelse och användning samt möjlighet till invånaranvändning.

Riktlinjer på stadsnivå för invånaranvändning

Koncern- och lokalsektionen godkände 20.4.2026 en allmän riktlinje på stadsnivå om användningen av lokaler som är avsedda för invånaranvändning. I riktlinjerna fastställs gemensamma principer för användningen av lokaler för bland annat politiska och religiösa aktörer, integrationsfrämjande aktörer samt aktörer som främjar hälsa, välfärd och delaktighet bland seniorer, personer med funktionsnedsättning och andra personer i stadens olika lokaltyper. I enlighet med riktlinjerna beaktas i varje lokaltyp i första hand behoven hos målgruppen för lokalens huvudanvändare. Dessutom strävar man efter att de ovannämnda aktörernas möjligheter att använda lokaler och prissättningen av användningen ska vara enhetliga på stadsnivå. Om lokalerna överläts avgiftsfritt till organisationerna innebär det i praktiken att resultatenheterna betalar för organisationernas lokaler ur sin egen budget (inklusive bland annat städning och passerkontroll). Detta förutsätter budgetering i resultatenheternas dispositionsplan redan 1,5 år på förhand. Genom en allmän riktlinje förtydligas också anvisandet av dessa kostnadsansvar till rätt ansvarsenhet.

Skräddarsydda lösningar på pensionärsorganisationernas brist på lokaler

Som lösning på pensionärsorganisationernas svårigheter att få lokaler har man utnyttjat Fullmäktigegårdens grupprum, som organisationerna kan använda avgiftsfritt från och med hösten 2026. Målgruppen är i synnerhet de pensionärsorganisationer eller aktörer som har ordnat möten i servicecentralen i köpcentret Esbotorget. Det hyresavtal som välfärdsområdet ingått med köpcentret Esbotorget upphör 30.6.2026 på grund av byggandet av en ny livsmedelsaffär. De organisationer som har samlats i köpcentret får ersättande lokaler i Fullmäktigegården. Ordförandena för fullmäktigegrupperna har varit mycket positiva till användningen av grupprummen.

Dessutom har ungdomslokaler lediga användningsturer under dagtid, som pensionärsorganisationerna avgiftsfritt kan ansöka om för småskalig mötes- eller samlingsverksamhet. Ungdomslokaler för invånaranvändning finns i Gäddvik, Kalajärvi, Karabacka, Bjönkärr, Köxlax, Kyrkträsk, Stensvik, Alberga, Mankans, Mattby, Nöykis, Oppibacka, Bergans, Bastvik, Sökö, Södrök (även en svenskspråkig ungdomslokal) samt Hagalund.

Västra Nylands välfärdsområde erbjuder fortfarande avgiftsfria lokaler för pensionärsorganisationer vid fyra olika servicecentraler (Hagalund, Alberga, Sökö, Köklax). Välfärdsområdet ansvarar alltså för användningsvillkoren för och finansieringen av dessa lokaler.

Lokalpilotprojektet Olars vardagsrum

För att stärka samhörigheten och den lokala invånardelaktigheten pilottestar vi under år 2026 en modell med ett gemenskapshus i den före detta ungdomslokalen i Olars vinterträdgård. Lokalen kallas för närvarande Olars vardagsrum.

Tanken med gemenskapshuset är att staden sköter lokalens kostnader (bland annat hyra, städning och så vidare). Staden köper dessutom tjänster av en förening som sköter den praktiska verksamheten.

Modellen för gemenskapshus för det möjligt för organisationer och enskilda invånare att ordna klubbar och öppen verksamhet i lokalerna utan kostnader

Verksamheten beskrivs närmare här: Lokalpilotprojekt – Emy

För att verksamheten i gemenskapshuset ska kunna fortsätta krävs en kontaktperson på Esbo stad samt budgetering. Kostnaderna för Olars vardagsrum är cirka 135 000 euro per år, vilket inbegriper hyreskostnader för lokalen (60 000 euro), operatörskostnader (35 000 euro), lönekostnader för stadens lokalkoordinator 0,5 årsverken (30 000 euro) samt löpande kostnader (städning, första hjälpen-utrustning, nycklar, eventuella reparationer och så vidare, 10 000 euro). De inledande kostnaderna för år 2026 har varit något större bland annat på grund av att lokalen har inretts.

Verksamheten i Olars vardagsrum bedöms i slutet av året.

Verksamheten bedöms med hjälp av de data som operatören samlar in och med hjälp av ett lärdomsprov. Användarereferenserna under de första månaderna har varit positiva.

Utredningen har beretts sedan mars 2025. Det visade sig vara betydligt mer omfattande och komplicerat än vad man ursprungligen trodde, och därför har arbetet varit långsamt. Det har inte varit möjligt att påskynda arbetet med den personalresurs som stod till förfogande. Stadens lokaler är mycket mångsidiga och organisationernas behov är olika, varvid en enda modell inte betjänar alla.

2. Hur kan staden med stöd av god praxis i andra kommuner i Västra Nyland främja utbudet av lokaler som organisationerna behöver?

Lojos exempel på välfärd och hälsa-status som beviljas föreningar är bra. Lojo stad stöder föreningar med välfärd och hälsa-status genom att gratis upplåta bland annat skolornas undervisningslokaler, lokaler i föreningarnas hus eller kulturhusets sal. Föreningarna ska ansöka om välfärd och hälsa-status och underteckna ett samarbetsavtal med staden. Esbo stad kunde införa en motsvarande verksamhetsmodell, men det kräver att ansvarsfördelningen klagörs samt resurser för lokalkostnader och för koordinering av verksamheten. För närvarande har hyresunderstöd beviljats som organisationsunderstöd för främjande av hälsa, välfärd och delaktighet. År 2025 delades det ut 115 000 euro i hyresunderstöd och år 2026 beräknas beloppet stiga till cirka 150 000 euro.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 11.5.2026 § 158

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Kai Mykkänen

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Johanna Värmäläs m.fl. fråga 4.12.2025 om organisationernas verksamhetslokaler och stadens stöd till organisationerna och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Katainen föreslog understödd av Partanen att ärendet bordläggs. Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Katainens förslag kunde godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen enhälligt beslutat att bordlägga ärendet.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Ärendet bordlades enhälligt.

Stadsstyrelsen 9.2.2026 § 37

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Kai Mykkänen

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Johanna Värmäläs m.fl. fråga 4.12.2025 om organisationernas verksamhetslokaler och stadens stöd till organisationerna och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Fullmäktige 23.2.2026 § 25

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Johanna Värmäläs m.fl. fråga 4.12.2025 om organisationernas verksamhetslokaler och stadens stöd till organisationerna och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Värmälä föreslog understödd av Partanen m.fl. att ärendet remitteras för ny beredning på följande grunder:

Pensionärsföreningarna är i akut behov av information om sina samlingslokaler. I svaret på motionen framgår det inte att föreningarna kommer att få tillgång till de lokaler som de behöver.

Ordföranden konstaterade att eftersom det har lämnats ett understött förslag om återremiss ska de följande inläggen gälla remiss.

Efter att diskussionen om remiss hade avslutats frågade ordföranden om remissförslaget kunde godkännas enhälligt.

Eftersom ingen motsatte sig remissförslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt förslaget enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:

Ärendet remitterades enhälligt för ny beredning med följande motiveringar:

Pensionärsföreningarna är i akut behov av information om sina samlingslokaler. I svaret på motionen framgår det inte att föreningarna kommer att få tillgång till de lokaler som de behöver.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 25.5.2026 § 184

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Kai Mykkänen

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Johanna Värmäläs m.fl. fråga 4.12.2025 om organisationernas verksamhetslokaler och stadens stöd till organisationerna och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Föredragandens ändringar vid sammanträdet har beaktats i protokollet.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Kv-kysymys Miten Espoo voisi nopeuttaa järjestöjä koskevaa tilaselvittelyä ja edistää tilojen antamista muiden Länsi-Uudenmaan kuntien hyviä toimintamalleja hyödyntäen.

För kännedom